

Annandag påsk

Pastor Johannes Rydh
Evangelisk-lutherska kyrkan i Sverige

Predikan i Stockholm, 21 april 2025

I Guds, Faderns + och Sonens och den helige Andes, namn. Amen.

Nåd vare med er, och frid från Gud, vår Fader, och Herren Jesus Kristus.

Bön: Käre himmelske Fader. Vi tackar dig för uppståndelsen, och att du låtit trogna och pålitliga källor vittna om detta för oss. Låt din helige Ande komma i våra hjärtan, så att vi tar emot och lyssnar till påskens evangelium om våra synders förlåtelse för Kristi skull och det eviga livet som följer därpå. Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre och Frälsare. Amen.

Predikotext: Joh. 20:11–18 (2 årgången)

Maria stod utanför graven och grät. Och medan hon grät lutade hon sig in i graven. Hon fick då se två änglar i vita kläder sitta där Jesu kropp hade legat, den ene vid huvudets plats, den andre vid fötternas. Och de sade till henne: "Kvinna, varför gråter du?" Hon svarade: "De har tagit bort min Herre, och jag vet inte var de har lagt honom." När hon hade sagt det, vände hon sig om och fick se Jesus stå där, men hon förstod inte att det var han. Jesus sade till henne: "Kvinna, varför gråter du? Vem söker du?" Hon trodde att det var trädgårdsmästaren och sade till honom: "Herre, om det är du som har fört bort honom, så säg mig var du har lagt honom, så att jag kan hämta honom." Jesus sade till henne: "Maria." Då vände hon sig om och sade till honom på hebreiska: "Rabbuni" – det betyder lärare. Jesus sade till henne: "Rör inte vid mig, ty jag har ännu inte farit upp till Fadern. Men gå till mina bröder och säg till dem att jag far upp till min Fader och er Fader, till min Gud och er Gud." Maria från Magdala gick då och berättade för lärjungarna att hon hade sett Herren och att han hade sagt detta till henne.

Igår på påskdagen visade texterna på den tomma graven. Jesus var inte längre där. Han var uppstånden. Döden hade inte längre någon makt över honom. Döden kunde inte behålla honom. Hans försoningsverk var fullbordat, och Fadern uppväckte honom som ett bevis på att hans ställföreträdande laguppfyllelse och lidande var giltigt, tillräckligt och verksamt för att rättfärdiggöra hela världen. Den tomma gravens evangelium proklamerar att var och som tror på och sätter sin förtröstan till den uppståndne Jesus också får del av denna uppståndelse. Paulus skriver: *Rättfärdighet kommer att tillräknas oss som tror på honom som från de döda uppväckte Jesus, vår Herre, han som utlämnades för våra synders skull och uppväcktes för vår rättfärdiggörelses skull. (Rom. 4:24–25)* Det är för oss en andlig uppståndelse från dödens rike till Guds rike, ett rike där synden och döden inte längre har någon makt över oss. Där råder istället Guds frid, som övergår allt förstånd.

Idag på annandagen talar våra texter om hur den uppståndne Jesus mötte olika individer i sin närmaste krets. Han slog följe med två lärjungar under deras vandring till byn Emmaus, och de kände inte igen honom. Han hade dolt sig för dem för att istället låta den heliga Skrift tala. Genom GT:s profetior förklarade han och utlade allt som var sagt om honom, hur han måste lida svårt för att gå in i sin härlighet. Han öppnade deras ögon för påskens verkliga budskap, och när han till sist visade sig för männen skedde så påskens glädjeunder i deras hjärtan: *"Brann inte våra hjärtan när han talade med oss på vägen och öppnade Skrifterna för oss?" (Luk. 24:32)*

I predikotexten, en direkt fortsättning på påskdagens predikotext, fick Maria från Magdala möta den uppståndne Jesus. Kronologiskt skedde detta enligt Markus före alla andra möten som omtalas i Bibeln; hon var den första som fick möta honom efter uppståndelsen. Petrus och Johannes hade lämnat gravplatsen efter att ha undersökt linnebindlarna och huvudduken där Jesus legat, men det verkar inte

som om Maria tog del av detta. Hon kunde nog inte hålla lärjungarnas tempo och kom fram uttröttad. Inte heller hade hon tagit del av änglarnas budskap i graven till de andra kvinnorna om att Jesus var uppstånden. Nu hade hon återvänt till platsen, djupt bedrövad, och hon stod där ensam för att begråta den tomma graven. Hennes älskade mästare hade avrättats, och nu trodde hon att någon hade fört bort hans kropp. Här börjar nu vår text med att änglarna i graven medlidande sade till henne: *"Kvinna, varför gråter du?"* De satt på båda sidor om Jesu kropps tidigare plats i graven, en vid huvudets plats och en vid fötternas, som en återklang av de gyllene keruberna på nådstolen, locket på förbundsarken. Men hon förstod inte vem änglarna var, och inte heller kände hon igen Jesus när han trädde fram inför henne. Hon antog att det bara var trädgårdsmästaren, en som kanske varit involverad i den förmodade likstölden.

Med ett enda ord "Maria!" öppnade han hennes ögon så att hon kände igen honom. Omedelbart trängde påskens härlighet fram genom hennes bedrövelse, och hon blev istället överväldigad av glädje. Genast ville hon omfamna den uppståndne mästaren. Hennes stora sorg var bortglömd. Han som var död var levande igen! Nu skulle allt bli som förut, tänkte hon.

Men Jesus sade: *"Rör inte vid mig, ty jag har ännu inte farit upp till Fadern."* Jämför vi med ett senare tillfälle när lärjungarna mötte honom så ser vi att han då istället uppmanade dem att röra vid hans kropp och se hålen efter spikarna. Då krävdes detta för att visa för de skrämde och tveksamma lärjungarna att han verkligen var uppstånden i kött och blod, och inte var en vålnad.

Men i Marias fall var det annorlunda. Med sina ord visade Jesus att förhållandet mellan dem skulle vara något annat än det som tidigare gällt. Inte längre skulle han vandra omkring med lärjungarna och vännerna och undervisa dem. Han skulle inte längre komma och besöka dem i hemmen och äta måltider med dem. Han skulle inte längre vara jungfru Marias son på det sätt som när han bodde i Nasaret. Jesu tid under lagen var fullbordad. Nu hade han uppstått i härlighet, och snart skulle han fara upp till Fadern och sätta sig på hans högra sida. Framgent skulle Maria från Magdala få möta Jesus i ordets predikan och sakramentsförvaltningen. Jesus skulle komma till henne i kyrkan. Orden *"ännu inte"* pekade framåt mot den tid då hon skulle få mottaga bröd och vin och höra orden: *"Tag och ät. Detta är min kropp."*

Detta skulle ske genom de apostlar som Jesus förberett och utrustat till ämbetet. Det är därför till dessa som hans meddelande går, detsamma som det änglarna tidigare sagt. Jesus sade: *"Men gå till mina bröder och säg till dem att jag far upp till min Fader och er Fader, till min Gud och er Gud."* Det var apostlarna som skulle vittna om uppståndelsen (Apg. 1:22) och sprida påskens evangelium. Genom denna förkunnelse skulle kyrkan utvidgas över hela jorden. Maria hänvisades till apostlarna för att genom deras predikan i kyrkan komma till en djupare andlig gemenskap med Kristus än den mänskliga gemenskap hon eftersökte. I kyrkan gäller inte orden: *"Rör inte vid mig"*. Där kommer Jesus till var och en som tror.

Jesus kallade lärjungarna för sina bröder. I kyrkan skulle inte råda endast ett vänskapsband utan ett brödraskapets band. Liksom Jesus är sin Faders son får de kristna genom tron vara Guds barn. Jesu släktskap med Gud utsträcks också till ett släktskap med bröderna som tror. Detta är en bild av den innerliga gemenskapen med Gud som råder i hans rike. Jesus sade: *"Förbli i mig, så förblir jag i er"* (Joh. 15:4) Påskens evangelium har förkunnat seger över synden och döden, och nu får också vi vara söner och döttrar till Gud. Liksom han i vårt ställe burit hela världens synd får vi ta del av hans helighet och stå lika rättfärdiga och fläckfria som Sonen. De som tror är medarvingar till det eviga livet.

Jesus sade: "Jag är uppståndelsen och livet. Den som tror på mig skall leva om han än dör, och var och en som lever och tror på mig skall aldrig någonsin dö." (Joh. 11:25–26)

Amen.

Bön: Vi tackar dig, himmelske Fader, att du har uppenbarat din Son Jesus Kristus för lärjungarna genom hans uppståndelse från de döda. Vi ber dig: Uppenbara honom också för oss genom ditt levande ord. Låt oss vandra tillsammans med honom på trons väg, så att våra hjärtan blir brinnande i oss. Hjälp oss att inte leva för oss själva, utan för honom som har dött och uppstått, så att vi intill änden blir vittnen om hans uppståndelse. Genom din son, Jesus Kristus, vår Herre. Amen.

Lovad vare Gud och välsignad i evighet, som med sitt Ord tröstar, lär, förmanar och varnar oss. Hans helige Ande stadfäste Ordet i våra hjärtan, att vi inte må vara glömska hörare, utan Ordets görare, och dagligen tillväxa i tro, hopp, kärlek och tålamod, intill änden, och bli evigt saliga. Genom Jesus Kristus, vår Herre. Amen.